

DARBININKAS

Vol. LXXXVII, Nr. 8

341 Highland Blvd, Brooklyn, NY 11207

October - Spalis, 2002

VARPO SKAMBĖJIMAS - DIEVO BALSAS ŽMONĖMS

Aldona PRAPUOLENYTĖ

Antrojo pasaulinio karo metais Vilniaus katedros varpinė liko be varpų. Sovietiniais metais kultūriniais tikslams iš įvairių uždarytų bažnyčių atvežta daugiau nei trisdešimt varpų. Bandant suderinti jų skambesį, varpai buvo frezuojami ir gręžiami. Sumanymas nepavyko, o varpai liko apgadinti.

Koelno arkivyskupas kardinolas Joachim Meissner, viešėdamas pas Vilniaus kardinolą A. J. Bačkį, pastebėjo, kad katedros varpų lauke visai nesigirdi. Pasitaręs su savo bendradarbiais ir specialistais, nutarė padovanoti Vilniaus katedrai 6 naujus suderinto skambesio varpus. Kiekvienas varpas – tai muzikos instrumentas, iš kurio galima išgauti apie 50 skirtingų skambesių. Paslaptis glūdi varpo formoje.

Senoje Vokietijos varpų liejykloje kovo 9 d. buvo liejami 23 varpai, kurių tarpe buvo ir Vilniaus Katedrai skirtieji. Š. m. gegužės 25 d. jie atkeliavo į Katedros aikštę Vilniuje. Iš sunkvežimio iškelti, surikiuoti nuo didžiausio iki mažiausio, papuošti vainikais, laukė krikšto.

Pagal seną tradiciją varpams suteikiami vardai. Katedros varpuose iškalti vardai yra skirti išreikšti dėkingumą, meilę ir pagarbą. Varpai pavadinti Joachimo, Šv. Kazimiero, Šv. Stanislovo (katedros globėjo), Šv. Elenos (jos statula su kryžiumi puošia katedros frontoną), Šv. Onos (Švč. Mergelės Marijos – Kristaus gimdytojos motinos) ir pal. Jurgio Matulaičio, mūsų laikų Lietuvos šventojo, vardais. Pirmasis varpas sveria 2,600 kg., Lietuvos jaunimo globėjo Šv. Kazimiero vardu pavadintas varpas – 1,505 kg, o mažiausias iš visų, pal. Jurgio Matulaičio vardu pavadintas varpas – 464 kg. Jame yra iškaltas ir arkivyskupo herbo motto: "Vince malum in bono" (nugalėk blogį gerumu). Tikėkime, kad naujųjų varpų gaudimas prabilis į lietuvių protą ir širdis, o tie iškalti žodžiai pasklis po Lietuvą ir kvies įgyvendinti jų prasmę.

Krikšto ceremonijas atliko Koelno kardinolas Joachim Meissner ir Vilniaus kardinolas A.J. Bačkis. Padėka Koelno kardinolui, kurio pastangomis Vilniaus gyventojus džiugins naujųjų varpų skambesys.

Naujieji varpai Vilniaus Katedros aikštėje laukia krikšto

Prezidentas VALDAS ADAMKUS New Yorke

Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus iš Chicagos rugs. 10 d. vakare su palyda atvyko į New Yorką dalyvauti Jungtinių Tautų pilnaties sesijoje. Drauge atvyko gausi 20 įvairių verslininkų delegacija.

Rugsėjo 11 d. vakare prezidentas su ministru Antanu Valioniu ir savo palyda dalyvavo rugsėjo 11-tosios tragedijos memorialinėse ceremonijose Battery parke Manhattane. Apie šios ceremonijos pakeistą laiką buvo pranešta gana vėlai, gal tik prieš dvi savaites, todėl planuotas prezidento susitikimas su didžiojo New Yorko lietuviais paskutinėmis dienomis turėjo būti atšauktas. Tai apgalvestavo ir pats prezidentas, ir susitikimo sumanytojas gen. konsulas dr. R. Morkvėnas, ir visi newyorkiečiai.

Rugsėjo 12 d. ryte įvyko pagrindinis lietuvių verslininkų delegacijos renginys – seminaras *Union League* klube. Tai buvo Lietuvos verslo pristatymas ir susitikimas su amerikiečiais verslininkais. Prez. Adamkus su palyda ten irgi trumpai dalyvavo, pasveikino visus ir išskubėjo į Jungtines Tautas, kur praleido visą dieną.

LR generalinis konsulas New Yorke dr. Rimantas Morkvėnas dalyvavo svarbioje vakarienoje su JAV valstybės sekretoriumi Colin Powell, kur šiam buvo įteikta svarbi premija; ją įteikė buvęs valstybės sekretorius Henry Kissinger. Prieš tą vakarienę mažam privačiam priėmime dr. R. Morkvėnui susidarė gera proga pasikalbėti su dr. Kissinger, kuris parodė didelį susidomėjimą Lietuva ir ypatingai Karaliaučiaus sritimi. Prezidentui Adamkui irgi teko dalyvauti keliuose dvišaliuose susitikimuose, kur taip pat buvo diskutuojamas Karaliaučiaus srities klausimas: su Danijos ministru pirmininku, ir dar su vienu aukštu Europos Sąjungos komisijos nariu.

Nors prezidento susitikimas su New Yorko lietuviais dėl jo perpildytos dienotvarkės ir neįvyko, bet džiugu, kad jam sėkmingai pasisėkė atstovauti Lietuvą tarptautinėje plotmėje. **a.v.**

ŠV. PRANCIŠKAUS SAULĖS GIESMĖ

Aukščiausias, visagalis, geras Viešpatie,
Tau šlovė, garbė, didybė ir dėkojimas kiekvienas.
Viskas iš Tavęs prasideda ir Tavimi laikosi;
Ir žmonės nėra verti tavęs minėti.

Todėl tešlovina Tave, mano Viešpatie, visi Tavieji sutvėrimai,
Ypač puikioji sesė saulė.

Ja Tu apšvieti dienas ir mus;

Jinai, didžiai spindėdama, mums atneša, Aukščiausias, Tavo
vaizdą.

Tegarbina Tave, mano Viešpatie, brolis mėnuo ir seserys
žvaigždės;

Tu jiems suteiki danguje puošnumą, grožį ir šviesumą.

Tegarbina Tave, mano Viešpatie, sesė ugnis šventoji:

Ja Tu apšvieti naktį, jinai graži, džiaugsminga, stipri ir galinga.

Tegarbina Tave, mano Viešpatie, brolis vėjas,
Debesys, giedra ir visokie orai:

Per juos Tu savo kūriniais teiki gyvastingumą.

Tegarbina Tave, mano Viešpatie, broliai šaltiniai:

Jie labai naudingi, kuklūs, gaivina ir skaidūs.

Tegarbina Tave, mano Viešpatie, mūsų sesė ir motina žemė:

Ji mus valdo ir maitina, ji augina žolę, gėles ir visokį vaisių.

Tešlovina Tave, mano Viešpatie, visi, kurie atleidžia dėl Tavo meilės,

Kurie pakelia žmonių silpnumus, ligą ir kančią.

Palaimink, kurie taikoje ištvėringi:

Jie bus Tavo, Aukščiausiasis, apvainikuoti.

Tegarbina Tave, mano Viešpatie, sesė – kūno mirtis,

Nuo kurios nė vienas pabėgti negali.

Tiems didis vargas,

Kurie miršta su didelėmis nuodėmėmis.

Laimingi tie, kurie paveda save švenčiausiajai Tavo valiai:

Jiems antroji mirtis nebeatneš blogio,

Garbinkit ir šlovinkit mano Viešpatį,

Jam dėkokit ir su didžiu nuolankumu tarnaukit.

Jis tikrai tikėjo Kristumi

Šv. Pranciškus Asyžietis - spalio 4 d.

“Šv. Pranciškus buvo ir yra tobuliausias Kristaus paveikslas, bet kada gyvenęs šioje žemėje. Jis buvo laikomas antruoju Kristumi ir apsiėmė savo bendralaikiams bei vėlesnėms kartoms tarsi prisikėlęs Išganytojas”, - iškilmingai pareiškė popiežius Benediktas XV.

Pranciškus gimė 1182 m. turtingo pirklio Pietro de Bernardone šeimoje Asyžiaus mieste, Italijoje. Iš pat jaunystės motina sugebėjo įskiepyti jautrioje Pranciškaus sieloje gilų pamaldumą ir meilę vargšams. Sulaukęs 20 metų amžiaus, buvo įveltas į vietinius karus tarp Asyžiaus ir Perugijos. Išgirdęs balsą, raginantį tarnauti verčiau Viešpačiui, negu tarnui, Pranciškus po karštos maldos tvirtai nutaria tarnauti Kristui ir visiškai atsisako pasaulio. Gyvendamas oloje, rūpinosi ligoniais, ypač raupsuotaisiais, dalindamasis su kitais vargšais suelgetoutą maistą. Turtingas ir išdidus Pranciškaus tėvas, žinoma, liko nepatenkintas tokiais sūnaus žygiais ir grasino nieko jam nepaliksiąs. Tačiau Pranciškus to neišsigando ir, grąžindamas iš tėvo gautus drabužius, pasakė: “Dabar aš tikrai galėsiu pasakyti: Tėve mūsų, kurs esi danguje...” Vėliau laikinai prisiglaudė prie Porčiunkulės bažnytelės, kuri kaip tik ir tapo pranciškonų ordino židinys.

Susirinkus būreliui pasekėjų, Pranciškus kreipėsi į Popiežių, prašydamas užtvirtinti jo sudarytą pranciškonų vienuolių regulą. Tuometinis popiežius Inocentas III sutiko tai padaryti ir netrukus naujasis ordinas savo prieglobstyje turėjo net kelis tūkstančius vienuolių. Šv. Pranciškus dar įkūrė antrąjį ordiną moterims, kuriam pradžioje vadovavo šv. Kliara, o taip pat ir trečiąjį ordiną pasauliečiams. Mirė sulaukęs 44 m. amžiaus, tačiau spėjęs pasiekti aukšto šventumo laipsnio ir palikdamas jau tūkstančiais skaičiuojamą pranciškonų šeimą.

Įprasta šv. Pranciškaus gyvenimą apipinti istorijomis ir legendomis. Tiesa, jis mylėjo ne tik žmones, bet ir gyvulius, kalbėjo paukščiams, plėšrus Gubio vilkas pakludavo jo nurodymams. Bet tai ne viskas.

Šv. Pranciškus mylėjo gamtą ir jos gyvius ne kaip sentimentalus entuziastas, bet žvelgė daug giliau ir toliau. Jis žvelgė į gamtą, kaip į dangiškojo Tėvo meilės apraišką mums. Visi kūriniai Pranciškui priminė Dievą, ir jis savo giliame dėkingume visa tinkamai įvertino. Savo parašytoje “Saulės giesmėje” (žiūr. 2 psl.) jis dėkoja net ir už tokius dalykus, už kuriuos tikrai retas iš mūsų susiprastų padėkoti. Jis žvelgė į gamtą, jos gyventojus ir įvykius, kaip vaikus, džiaugsmingai priimaš Kalėdose jam teikiamas dovanas.

Nors kaip didinga ir plati šv. Pranciškaus meilė gamtai, jokių būdu jis negali būti apkaltintas naivumu. Net ir modernioje visuomenėje pasitaiko asmenų, bijančių nuspausti vabzdį, tačiau ne kiek nesivaržančių savo klasta ar piktais liežuviais fiziškai ir dvasiškai sužlugdyti ne vieną savo artimą. Šv. Pranciškus išlaikė tinkamą vertybių klasifikaciją ir eilę – nors jis Gubio vilkui draudė užpuldinėti žmones, tačiau nepeikė žmonių, besistiprinančių įvairiais gyvulėlių mėsos kepsniais.

A.†A.

Tėv. Jurgis

Gailiušis, OFM -

**buvęs ilgametis
pranciškonų provincijolas**

Gimė 1912 m. kovo 20 d. Umėnų kaime, Troškūnų parapijoje. Buvo pakrikštytas Stepono vardu. Baigė Troškūnų pradžios mokyklą; kurį laiką buvo nutraukęs tolimesnį mokslą, dirbdamas tėvų ūkyje. Vėliau privačiai pasimokęs, išlaikė egzaminus į Panevėžio gimnazijos penktą klasę. Ten nepasiliko mokytis, bet nuvyko į naujai atidarytą Kretingos gimnaziją. 1934 m. įstojo į pranciškonų vienuolyną ir gavo Jurgio vardą. Baigęs mokslą Kretingoje, tolimesnė studijom išvyko į Italiją. Amžinuosius vienuolio įžadus padarė 1939 m. Alvernos kalno vienuolyne. Į kunigus iššventintas 1940 m. rugpjūčio 11 d. Kretingoje. Iššventino Telšių vyskupas V. Borisevičius. Buvo išsiųstas tolimesnė studijom į Vokietiją. Dvejus metus studijavo teologiją Muenchene. Vokiečių okupacijos metais trumpam laikotarpiui buvo sugrįžęs į Lietuvą, bet 1944 m. vėl pasitraukė į Vokietiją ir apsigyveno Fuesseno pranciškonų vienuolyne.

1947 m. atvyko į Ameriką ir čia įsijungė į besikuriančios lietuvių pranciškonų vienuolijos darbus – vedė misijas, rekolekcijas. 1949 m. buvo pirmasis Winnipeg (Kanadoje) lietuvių kolonijos kapelionas. Tais

(nukelta į 8 psl.)

Paskelbta "Žaliųjų kortelių" loterija

Jau paskelbta "Žaliųjų kortelių" loterija 2004 metams.

Loterijoje gali dalyvauti asmenys, gyveną kraštuose, kuriems Amerika leidžia loterijoje dalyvauti. Lietuvos žmonės gali šioje loterijoje dalyvauti. Yra reikalaujama, kad prašytojas būtų baigęs gimnaziją – ar jai lygią mokyklą – turi būti mokėsis bent 12 metų arba turėti dvejų metų darbo patirtį paskutiniųjų 5 metų bėgyje darbe, kuris reikalauja dvejų metų mokslo ar patirties. Mokslo dokumentų su prašymu nereikia siųsti, juos reikės pristatyti, kai laimėsite kortelę.

Prašymai imigracijos įstaigai turi pasiekti nuo 2002 m. spalio 7 d., pirmadienio, vidurdienio iki 2002 m. lapkričio 6 d., trečiadienio, vidurdienio. Prieš tai ir po to gauti prašymai bus išmesti. Prašymai turi būti siunčiami paprastu paštu, kitokiu būdu atsiųsti prašymai bus išmesti. Nėra jokios formos ir jokio mokesčio nereikalaujama.

Reikalinga pateikti tokius duomenis:

1. Prašytojo pavardė ir vardas

(pavardę reikia pabraukti).

2. Prašytojo gimimo data ir gimimo vieta. Data: diena, mėnuo, metai. Vieta: miestas, apylinkė, kraštas.

3. Vardus, gimimo datas ir vietas prašančio žmonos/vyro ir vaikų (jei jų turite). Vyras ir žmona turi teisę pildyti atskirus prašymus, prirašydami vienas kitą ir visus nepilnamečius iki 21 metų nevedusius vaikus.

4. Prašytojo adresas. Adresas turi būti užrašytas aiškiai ir pilnai, nes šis adresas bus naudojamas jums siunčiant pranešimą, kad laimėjote.

5. Turite pažymėti tautybės kraštą, jei kitas nei gimimo kraštas.

6. Reikia pridėti vėliausiai darytą nuotrauką (fotografuojantis žiūrėkite tiesiai, fonas turi būti vienspalvis, šviesus), kitoje pusėje nuotraukos spausdintomis raidėmis užrašyti pavardę, vardą ir gimimo datą. Nuotrauką su permatomu lipinuku priklijuoti prie prašymo. Jei yra sutuoktinis ir keli vaikai, jų nuotraukas galima klijuoti kitoje prašymo pusėje. Nuotraukos dydis 2x2 colių (inch) (50x50

mm) keturkampis.

7. Prašymo forma turi būti pilndančiojo pasirašyta.

8. Vokai turi būti biznio ar laiško dydžio, būtent: 6 ar 10 colių (inch) ilgumo (15 ar 25 cm) ir 3 1/2 ar 4 1/2 colių (inch) platumo (9 ar 11 cm).

Europos kraštų gyventojų laiškas turi būti adresuotas taip:

DV Program

Kentucky Consular Center

3003 Visa Crest

Migrate, KY 41903-3000,

USA

Neužmirškite priklijuoti pašto ženklą.

Asmuo gali siųsti tik vieną prašymą.

Laimėjusiems bus pranešta 2003 m. gegužės-liepos mėn. Laimėjusiems loteriją DV-2004, vizos bus išduotos tarp 2003 m. spalio 1 d. ir 2004 m. rugsėjo 30 d. Nelaimėjusiems nebus panašta.

Nors jokių specialių formų nėra, bet JAV LB Socialinių reikalų raštinėje – "Seklyčioje" (2711 W 71st. Str., Chicago, IL 60629; tel. 773-476-2655) galite gauti mūsų paruoštas formas užpildymui.

Birutė Jasaitienė

Fondo "Į LAISVĘ" studijų savaitė Marijampolėje

Liepos 31 – rugpjūčio 4 d. "Į Laisvę" fondas jau vienuoliktą kartą sukvietė išeivijos ir Lietuvos mokslininkus, kultūros darbuotojus, visuomenės veikėjus į studijų savaitę, kuri šiais metais vyko Suvalkijoje, Marijampolės apskrities viršininko administracijos patalpose. Šį kartą pokalbių tema – "Tautiškumo ir pilietiškumo balansas demokratinėje Lietuvoje". Renginio pradžioje jo dalyviai tylos minute pagerbė poeto B. Brazdžionio šviesų atminimą. Vėliau buvo perskaitytas LR prez. V. Adamkaus sveikinimas. Po kun. Rimo Skinkaičio invokacijos visus pasveikino Marijampolės apskrities viršininkas A. Mitrulevičius ir Marijampolės miesto meras V. Brazys. Su fondo veikla glaudžiai supažindino vienas iš jo steigėjų – dr. Kazys Ambrozaitis.

Pirmąją dieną poetas Marcelijus

Martinaitis kalbėjo apie regioninės kultūros vaidmenį ugdant pilietinę visuomenę, Romualdas Budrys apibūdino Suvalkijos muziejų patirtį kaupiant kultūros paveldą. Su Užnemunės grafų Butlerių gyvenimu supažindino Gražina Martinaitienė ir Aldona Žemaitytė. Vėliau Perpetua Dumšienė pravedė pokalbį apie regioninę spaudą (ir knygų leidybą) atkurtosios Nepriklausomybės dešimtmetyje.

Rugpjūčio 1 d. prof. Bronius Kuzmickas dalijosi savo išvalgomis, ką reiškia būti lietuviu ir europiečiu, dr. Petras Kisieličius nagrinėjo, kaip išlaikyti tapatybę daugiakultūrinėje aplinkoje. Po šių pranešimų, sekė Lilianos Astros vedamas pokalbis apie tautiškumo ir europietiško balansą valstybės politikoje ir kultūroje. Dr. Vytauto A. Dambravos pranešimo tema buvo "Nuo tautinio atgimimo

iki dvasinio išsilaisvinimo", jį sekė pokalbis "Jaunimas – tiltas tarp praeities ir ateities", vedamas Vido Abraičio ir Liudos Rugienienės. Šios dienos popietėje buvo suorganizuota ekskursija daktarų J. Basanavičiaus ir V. Kudirkos pėdsakais (vedė – Natalija Manikienė).

Rugp. 2 d. buvo skirta pasipriešinimo judėjimui Lietuvoje. Pranešimą apie Tauro apygardos partizanų skaitę Bonifacas Ulevičius, o pokalbį apie Suvalkijos prieskario ir pokario visuomenės pilietinę sąmonę pravedė Vidmantas Vitkauskas. Šiomet "Į Laisvę" fondo premija įteikta Juozui Starkauskui. Po pietų studijų savaitės dalyviai vyko į ekskursiją Suvalkijos laisvės kovų keliais.

Rugp. 3 d. kalbėta apie lietuvių bendruomenes kitose valstybėse (prof. Antanas Tyla), lietuvių ir žydų

Lietuviškų studijų savaitė Dainavoje

Rugpjūčio 18-24 d. Dainavoje vyko 46-toji Lietuviškų studijų savaitė, rengiama Lietuvių fronto bičiulių, kurioje dalyvavo bičiuliai ir jų svečiai, atvykę nuo Atlanto iki Ramiojo van-

denyno pakraščių. Savaitės programos paskaitos bei pranešimai buvo labai įdomūs. Pirmos dvi savaitės dienos buvo skiriamos LFB ir I Laisvę fondo posėdžiams, o nuo trečiadienio

telkimą, išlaikymą ir reikšmę. Kalbėjo dr. V. Bieliauskas, dr. J. Račkauskas, Skirmantė Miglinienė, dr. J. Remeikienė ir dr. R. Misiūnas. Jie visi pasakė už tai, kad mūsų išeivijos veiklos ir atliktų darbų archyvinė medžiaga privalo būti saugoma ir tvarkoma čia. P. Miglinienės, PL archyvo vedėjos žodžiais – kaip užaugintą

2002 m. LFB studijų savaitės dalyvių grupė prie Dainavos Rūpintojėlio

J. Urbono nuotr.

medį sunku persodinti kitoje vietoje, taip ir mūsų archyvus perkelti kitur neįmanoma. Vytauto Volerto paskaita apie senus laikus ir jauną istoriją buvo tikrai įdomi, o kanadietis dr. Valdas Samonis savo pranešime nušvietė ekonominę padėtį dabartinėje Lietuvoje.

Ne taip dar senų laikų Lietuvos istorijos temomis ir jų interpretacijomis buvo kelios paskaitos. Adv. Povilas Žumbakis supažindino su keliomis žydų autorių parašytomis knygomis, kuriose objektyviai ir lygiai vertinamas komunizmas ir nacizmas. Dr. Augustinas Idzėlis, baigias

santykius prieškarinio Lietuvoje (prof. Kęstutis Skrupskelis) bei apie tautinių mažumų įtaką valstybės gyvenimo demokratėjimui (Antanas Petrauskas). Po pietų buvo suorganizuota išvyka į Marijampolės Rygiškių Jono gimnazijos muziejų, o vakare įvyko atsisveikinimo vakaras.

Rugp. 4 d., sekmadienio rytas, prasidėjo mišiomis Šv. Vincento Pauliečio bažnyčioje, buvo pristatyti bažnyčios vitražai (autorius – Liudvikas Pocius). Surengta literatūrinė priešpietė, kurios metu buvo skaitoma Vinco Mykolaičio-Putino ir Marcelijaus Martinaičio poezija (skaitė R. Staliliūnaitė ir M. Martinaitis) bei Vinco Ramono ir Justino Sajausko kūrybos fragmentai (skaitė E. Stancikas). Po literatūrinės priešpietės įvyko studijų savaitės uždarymas.

Bažnyčios Žinios Nr. 16

prasidėjo paskaitos.

Dr. Kazys Ambrozaitis plačiau papasakojo apie neseniai Marijampolėje įvykusią ILF Lietuvos filialo savaitę. Kun. dr. Rimas Gudelis, šios Dainavos savaitės kapelionas, simpoziume kalbėjo apie susitaikinimo procesą pokomunistinėje Lietuvoje, daugiau žvelgdamas į jį iš teologinio taško. Tai buvo jo doktoratui gauti parašytos disertacijos tema, kurią dabar Lituanistikos tyrimo ir studijų centras išleido atskira knyga. Pagrindinė paskaitos mintis – kad susitaikinimas turi prasidėti nuo tiesos sakymo ir nuo abipusio atleidimo. Tuo pačiu klausimu kalbėjo dr. Jonas Račkauskas, knygą išleidusio LTSC vardu, ir dr. Vytautas Bieliauskas, p nagrinėdamas susitaikinimą iš psichologinės pusės.

Kita dieną vyko aktualus simpoziumas apie išeivijos archyvus, jų

spaudai anglų kalba paruošti tritomi veikalą apie 1940-1941 m. Lietuvos istorinius įvykius, kalbėjo kaip tik apie 1941 m. sukilimo eigą Kaune. Dr. Kęstutis Skrupskelis išsamioje savo paskaitoje prisiminė 1940 m., kaip bolševikinė cenzūra, tuoj po okupacijos, palietė bei uždarinėjo lietuvių spaudą. Kun. dr. Rimas Gudelis skaitė dar vieną paskaitą apie socialinį teisingumą dabartinėje Lietuvoje. Palietė ten matomą didelį skurdą, išskėlė faktą, kad turėja turtingieji, o ne vargšai. Priminė, kad ir Bažnyčia nėra viską padariusi socialiniam teisingumui pakelti.

Buvo dar ir įvairių kitų pranešimų, gyvos vakaronės su laisvomis diskusijomis, filmų peržiūra, dainomis. Užbaigiamajame koncerte dalyvavo pianistė dr. Aldona Kanaukaitė – Naudžiuvienė ir rašytojas Vytautas Volertas.

Juozas Baužys

Putnamo seselių pikinikas

Pikniko prasmė

Susiartinimo švenčių prasmė daugialypė. Viena iš jų – susitikimai su draugais, seniai matytais pažįstamais, naujų draugysčių užmezgimas ir, kaip amerikiečiai sako: “Just come and have fun!”

Nors pasiruošimas šventei iš to mažo Putnamo seselių būrio (ne tik mažo, bet ir žilo) pareikalauja neapsakomai daug jėgų, bet kartu ji ir stiprina. Kai Sodyboje sukasi apie pora tūkstančių pagyvenusių bei jaunesnių šeimų su vaikais, kai ne šimtas, ar du, o tūkstantis susirenka į Šv. Mišias – tai didelis moralinis ir finansinis užnugaris.

Reikėtų įžiūrėti dar ir kitą prasmę. Keičiantis lietuviškų šeimų tradicijoms, paklauskim, ar “Neringoje” stovyklaujančiam jaunimui ši proga pasirodyti lietuviškame suėjime savo tėvams, svečiams, o svarbiausia, daugybei žmonių, nesužadins jame jausmo, o paskui ir minties, kad jis priklauso ir tikrai yra dalis lietuvių tautos, kas skiepijama šeštadieninėse mokyklose, vasaros ir žiemos mokyklose, namų aplinkoje. Gal vieno kito širdyje tai įrėš antspaudą? Tai ir bus nemažas laimėjimas išeivijos jaunimo tarpe.

Ieškant ir randant Susiartinimo šventės-pikniko prasmę, yra dar viena – trečiosios lietuvių “bangos” dalyvavimas. Visuomet jie laukiami, priimami kaip brangūs lietuviškos bendruomenės nariai, ir visuomet truputį liūdna, kodėl jų tiek mažai atvažiuoja. Ko jiems trūksta šiame seselių renginyje? Tik jie galėtų į tai atsakyti.

Neįmanoma suskaičiuoti visų prasmų, rašant apie Marijos Nekalto Prasidėjimo Vargdienių seserų, Naujosios Anglijos lietuviams dešimtimis metų ruošiamą Lietuvių Susiartinimo šventę-pikniką, kuris šiemet įvyko liepos 28 d. Seselių sodyboje – Putname.

“Didysis” choras Susiartinimo šventės šv. Mišių metu (iš k.): sėdi - Aurelijus Prapuolenis, Aldona Prapuolenytė, ses. Paulė; stovi - seselės Danutė ir Margarita, p. Šakalienė.

Pikniko poreikiai ir talka

Į talką, ruošiant šią šventę, kurią pusiau rimtai galime pavadinti kermošiumi, o rimtai – atlaidais, seselės sukvietė talkininkus ir talkininkes iš Bostono, Worcesterio, Hartfordo, Providence, New Yorko, Washingtono ir ypač svarbius – iš brangios Lietuvos. Visų nesuskaičiuos, viso apie 100!

Seselės pasirūpino, kad suvažiavusieji sekmadienio rytą turėtų ne eilinę, o išskilmingą progą dalyvauti šv. Mišiose (sesuo Bernadeta, sesuo Paulė). Kunigai V. Grigutis, E. Jodkus (iš Lietuvos), Matulaičio Namų kapelionas R. Krasauskas ir prel. A. Bertašius koncelebravo šv. Mišias. Solistė M. Bizinkauskaitė giedojo solo ir vadovavo bendram giedojimui, akompanavo A. Pra-

Šv. Mišių vyr. celebrantas kun. Virginijus Grigutis Putnamo seselių piknike sako pamokslą

puolenytė. Šventė užbaigta padėka Dievui – Vakariniams Mišpains.

Į šventę vykstančius viliojo ir lietuviški patiekalai – kugelis, rūgpienis, dešros, rauginti kopūstai, seselių kepta duona, pyragas su džiovintomis vynuogėmis ir... duoninė gira, šeimnininkės M. Striupaitės gamyba. Koks tai skanėstas! Išgeri gerą stiklą ir norisi dainuoti! Tikra lietuviška gira, kurią “geri vyrai gėrė ir gerdami gyrė”. O kur įvairiausi “tarptautiniai” valgiai ir gėrimai? Jų begalės. Ruošė, virė ir dalino vyriausios šeimnininkės: M. Kurapkienė, B. Bernotienė ir M. Striupaitė. Joms padėjo Worcesterio, Waterburio, Providence seserų rėmėjų skyriai.

Worcesterio rėmėjai A. Jakniūnaitė, A. Jandron ir Juodviršiai visus metus ieškojo, rinko, patys darė smulkiajai loterijai dovanas.

Prie informacijos A. Dzikas, E. Vaišnienė, J. Strimaitytė-Kerman, B. Shimkutė. Dažniausiai tie patys, gerai patyrę. O kur “Neringos” stalo marškinukų pardavėjai, Lietuvių Bendruomenės valdybos nariai teikiantys informaciją ir aptarnaujantys didžiosios loterijos stalą! Visi pirkė bilietus, norėdami laimėti bilietą su kelione į Lietuvą, Charles Shimkus Insurance Co. dovaną. Stalas buvo apgultas.

3 val. prasidėjo “Neringos” meninė programa: Vilnius, Barboros Radvilaitės vestuvės. Kai matai po žalią pievą tautiniais rūbais pasipuošusį jaunimą šokant, dainuojant, vaidinant, ir senimo širdys gerokai atjaunėja. Ploti nesustoji, kol įskausta. Kitaip negali, nes vienam

Apie raudonus nacius ir rudus komunistus

Vilius BRAŽĖNAS

*"Visada... esu davęs įsakymus, kad būtų
komunistai turi būti tuoj pat priimami į partiją".*

Adolf Hitler

Mūsiškiai bolševikiniai trimčiai žiniasklaidoje ir politikoje turėtų tyliau girtis sava kova prieš nacius. Jie juk turėtų žinoti, kad nacizmas nieku reikšmingu nesiskiria nuo komunizmo. Net ir medaliais apsiarstę veteranai tikrumoje kariavo "brolžudiškame" kare tarp dviejų totalitarinio socializmo genčių. Ar tik nebus didžiausias skirtumas tarp jų – simboliuose kruvinai raudonose vėliavose?

Tą paslaptį, deja, išdavė apie tai gerai žinojęs Hitleris. Jis žinojo apie menkniekius, kurie nacizmą skyrė nuo komunizmo, ir apie pagrindinius principus, kurie juos jungė. Jis ne kartą yra sakęs apie savo nurodymus nacinei nomenklaturai, kad būtų komunistai "turi būti tuoj pat priimami į (nacių) partiją". (Nobelio laureatas Friedrich A. Hayek, "The Road to Serfdom" 1944 m., Chicagos univ. leidinys ir Viktor Suvorov, "Icebreaker: Who Started the Second World War?" 1990 m.) Anot Hayek'o, net 1941 m. Hitleris esąs pareiškęs, jog "pagal pagrindus nacionalsocializmas ir marksizmas yra tas pat".

1922 m. naciai ir komunistai mušėsi Vokietijos gatvių peštynėse. Anas dienas prisiminęs valdžion patekęs Hitleris pastebėjo: "...raudonieji, kuriuos mes primušėme, tapo geriausiais mūsų rėmėjais... Ar mano partiją anuo metu nesudarė 90 nuošimčių kairio sparno elementai? Man reikėjo vyrų, kurie galėtų muštis". ("The Rise of Radicalism", Eugene H., Methvin.) 1925 m. nacių

propagandos vadovas Göbelsas atvirame laiške kuriam tai komunistų komisarui jį užtikrino, jog naciai ir komunistai buvo vienas ir tas pats dalykas. "Tu ir aš", jis pareiškė, "kovojame viens prieš kitą, bet tikrumoje mes nesame priešai". ("The Rise and Fall of the Third Reich", 1959 m., William L. Shirer.) Ir dar vis bandoma nacius padaryti dešiniaisiais! Nenuostabu, kad pats Hitleris liepė komunistus "tuoj pat", be ceremonijų, priimti pas nacius. Tada tokie buvo vadinami "bifšteksiniais naciais": rudu paviršiumi, raudonu viduriu. Tas procesas veikė ir atvirkščiai. Pagaliau paaiškėjo, kad buvusieji naciai buvo užėmę raktines pozicijas Rytų Vokietijos raudonoje nomenklatūroje. Ir būvę gestapininkai buvo tapę raudonosios Vokietijos čekistais.

"O, gal ir taip, bet... raudonieji naciai kovojo ir tebekovoja prieš fašizmą", pasakys kuris raudonas trimčiū. Knygoje "The Rise of Radicalism" jos autorius Eugene H. Methvin randa, jog tarp Lenino ir Mussolinio skirtumai yra "menkučiai", gi "panašumai – fundamentaliūs". Abu rėmėsi kolektyvistine idėja, kuri, kaip matėme, neišvengiamai veda į tironiją ir katastrofą. Mussolinis (buvęs socialistinio laikraščio redaktorius) beveik iki pat "Fašistų žygio į Romą" skaitęs save "geru socialistu" ir "buvo ortodoksas marksistas".

Kai 1920 m. Italijos komunistams nepavyko, Rusijos raudonųjų pavyzdžiu, pagrobti valdžią, Mussolinis 1921 m. juos įtraukė į jo suformuotą Fašistų partiją. Tuo būdu daugelis "raudonmarškininių" tapo juodmarškiniais.

Tad išeitų, jog tarp fašistų, nacių ir komunistų pagrindinis skirtumas yra marškininių spalvoje. Daug kam tie marškiniai yra lengvai pakeičiami. Tos rūšies žmonės, kaip katinai, visada nukrenta ant "valdžios kojų". Iš kur ir kur juos bemestum. Tą mes matome ir Lietuvoje. Vienas nacių pirmūnas (Ernst Roeme) gyrėsi galįs "per keturias savaites iš raudoniausio komunisto padaryti naci". Įdomu, ar jam reikėtų tiek laiko susidoroti su mūsiškiais bolševikais?

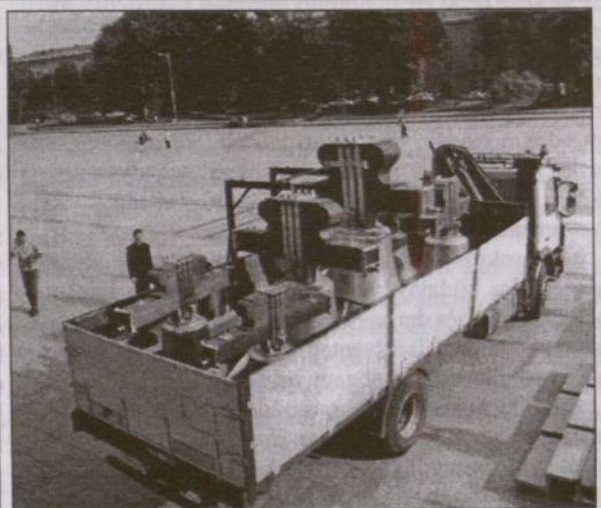
būriui išlekiant, kitas įlekia. Ir taip be atvangos daina veja dainą, šokis šoki, viskas puikiai surežisuota.

Kelinti metai iš eilės tų programų paruošimui yra kviečiami jauni profesionalai iš Lietuvos: režisierė R. Ermonienė, šokių choreografas ir dainų vadovas A. Alminas, muzikas D. Mockevičius. Pati vyriausia programos vadovė – turtinga ne tik ilga stovyklinė patirtimi, bet ir dideliu kūrybingumu – bostonietė A. Lingertaitienė. Jų ir jų talkininkų, vasaros stovyklos administratoriaus D. Peniko dėka, programa žavėjo pikniko dalyvius.

Reikia padėkoti seselėms Teresei ir Eugenijai, kurios rūpinosi transliacija, stalais, kėdėmis bei automobilių pastatymo nuorodomis. Ačiū jų gausiems talkininkams.

Tikėsime, kad 2003 m. Seselių sodyboje Putname vėl susitiksime, vėl melsimės, vaišinsimės ir džiaugsimės išeivijos gražiu jaunimu.

Aldona Prapuolėnė

Vilniaus katedrai Koelno kard. J. Meissnerio padovanoti varpai Katedros aikštėje

Kun. Vytautas Pikturna

DACHAU

6

(pradžia nr. 2)

Nusikaltusiam turėdavo kas nors padaryti vadinamąjį „Strafmeldung“ ir jį perduoti lagerio viršininkui. Tokie „Strafmeldungai“ buvo daromi kiekvienam žingsny už įvairius niekniekius. Labai daug kas tokių strafmeldungų gaudavo asmeninės kratos metu, kuri buvo pravedama gana dažnai. Grįžtantieji iš darbo ar einantieji darban būdavo sulaikomi, išrengiami. SS-ai kuo nuodugniausiai peržiūrėdavo visus drabužius, visus užkampius. Jei rasdavo bent vieną degtuką ar cigaretės nuorūką, ar kokį nors kopūstlapį, ar morkos galą, kurį norėtumei sau ar alkstančiam draugui iš daržo parnešti, gaudavai „Strafmeldung“. Nuo visų gana anksti pavasarį atimdavo paltus, o vėliau ir nertinius, o Dachau pelkėtose apylinkėse naktys ir rytmečiai yra labai šalti. Kartais pabandydavom ant nugaros ir pečių užsidėti sau laikraščio nuopelės, kuri vis šiek tiek šilimos duodavo. Bet nelaimė tam, pas kurį tokį popiergalį rasdavo kratos metu.

Žinoma, kad ko ne visados visokių niekniekių rasdavo, už kuriuos surašydavo nusikaltimo pranešimą – „Strafmeldung“. Bet kartais rasdavo ir didesnių dalykų: slaptai miestan nešamų laiškų, pinigų, iš sandėlių paimtų medžiagų, odos puspadžių, batų ir kitų daiktelių. Žmonės imdavo viską, kas po ranka pakliūdavo, kad galėtų patys sunaudoti ar kitam už duonos gabalą parduoti. Tai vadinamoji „organizacija“.

Už visokius nusikaltimus „Strafmeldung“ gavusieji nevienodai būdavo baudžiami. Lengviausia bausmė būdavo bausmės darbas – „Strafarbeit“, - kurį reikdavo dirbti sekmdieniais ir šventomis dienomis. Didesne bausme buvo toks darbas negaunant pietų.

Už didesnius nusikaltimus būdavo pravedami tardymai, kurių metu praktikuodavo įvairiausius kankinimus: mušdavo, spardydavo, į panages adatas varydavo, į tik stovėti išmūrytas celes keliolikai valandų stovėti įvarydavo ir t.t. Didesnieji nusikaltėliai būdavo pakariami, dažnai net viešai. Mažesnieji gi gaudavo po „25“ ir būdavo

varomi į „bunkerį“ – izoliuotą celę, kur pilną maisto davini gaudavo tik kas trečia diena, o šiaip tik vienos dienos duonos dalį ir šalto vandens.

„Dvidešimt penki“ buvo labai dažnai skiriami. Šiai normai paskirtieji būdavo nuvedami ligoninėn, kur gydytojas patikrindavo bausmę priimančią kūno dalį, ar ten kartais nėra kokių skaudulių, kurių stovykloj kiekvienas yra daugiau ar mažiau turėjęs. Po to juos nuveddavo į pirtį, kur buvo jau viskas paruošta „išmokėti“. Čia jau laukė raportfiureris ar net pats stovyklos viršininkas, keli SS-ai ir „ožys“ – specialus stalas, ant kurio reikdavo kaltininkui atsigulti. Prie stalo – „ožio“ – buvo dėželė, kurion reikėjo sustatyti kojas, kad mušamasis jomis nejudintų. Viršutinius, o dažniausiai ir apatinius drabužius reikdavo nusivilkti. Mušdavo džiovintomis jaučio gyslomis ir visą egzekuciją įvykdydavo du SS, kurie atsistodavo iš abiejų „ožio“ pusių ir visa jėga viens po kito droždavo per ištemptą kūno dalį. Toks iš abiejų pusių gautas smūgis buvo „vienas“. Mušamasis turėjo balsu skaičiuoti. Paprastai gaudavo dvidešimt penkis tokius dvigubus kirčius, nors kartais būdavo ir mažiau, bet dažniau tai dar daugiau būdavo įkertama.

Gavęs nustatytą kirčių skaičių, turėdavo daryti gilius pritūpimus – atseit, dėl geresnės kraujo cirkuliacijos. Geriau tad buvo paskutiniajam, kurs galėdavo jau be jokių gimnastikos pratimų bėgti į namus ir dėtis sau šalto vandens kompresus.

Baisiausia bausmė, mano manymu, buvo pakabinimas ant stulpo. Ta bausmė nubaustieji irgi buvo suvaromi pirtin, kur buvo palubėje dideli valtai įtaisyti, kuriuose tais kabliais ant kėdės pastatydavo nubaustąjį, surišdavo jam grandine rankas ant užpakalio. Tada ištraukdavo kėdę iš po kojų, o surištas puldavo žemėn ir taip ant užpakalyje surišų rankų pakibdavo ore. Reikėdavo kyboti visą valandą. Kančios buvo begalinės. Alpdavo vyrai iš skausmo. SS-ai nualpusiojo nenuimdavo nuo kablio, bet tik apipildavo keliais vandens kibirais ir taip palikdavo toliau kabėti. Šimtai žmonių yra taip kabojusį Dachau konc. stovykloje. Sutikau žmonių, kurie po tokių kybojimų nebegalėdavo rankų bevaldyti.

Buvo stovykloje ir nubaustųjų grupė „Straf-kommando“, kuri buvo izoliuotam barake. Čia buvusieji turėjo dar griežtesnį režimą, buvo prie sunkesnių darbų varomi, negalėjo laiškų rašyti nei jų gauti.

Už bausmę taip pat veždavo į kitas, dar griežtesnes stovyklas. Nors ir Dachau stovykloje jokių pyragų nebuvo, bet nieks nenorėjo kitur važiuoti. Ne tiek baisu buvo į naujas stovyklas pakliūti, kur vėl pažinčių nėra (o tai labai svarbu lageryje), kur gali dar sunkesnę darbą gauti, kiek jau pats kelias buvo baisus dalykas. Ar žiemos šalčiuose, ar vasaros karštyje veždavo tokius transportuojamus kalinius perpildytai prekiniais vagonais. Pvz., 1944 metais, po amerikiečių invazijos Prancūzijoje, Gestapo pradėjo masiškai gabenti įvairaus plauko prancūzus į konc. stovyklas. Kas kelintą dieną atveždavo jų šimtais, ar net tūkstančiais Dachau stovyklon. Kartą teko tokius naujai atvažiavusius surašinėti į tam tikrus blankus. Teko

tada su jais išsikalbėti ir baisių dalykų išgirsti. Nepamenu dabar, kurią birželio mėnesio dieną buvo tai. Žinau tik, kad buvo dideli karščiai. Stovykloje buvo paruošta du tūkstančiai vietų, nes tiek žmonių buvo Dachau stovyklon iš Prancūzijos išsiųsta. Sulaukėm tik 1000. Kur kiti? Atvažiavusieji pasakojo, kad buvo vežami prekiniais vagonais po 100 žmonių kiekvienam. Dūrys buvo užrakintos, susėsti nebuvo vietos, oro trūko, o begaliniam karšty žmonės dūso be oro. Nei valgyti, nei gerti nedavė jiems per kelionės dienas. Žmonės šaukė, maldavo bent lašo vandens, o SS šaudė į juos už tariamą triukšmą kėlimą. Žmonės tiesiog iš proto ėjo. Daug kas net savo šlapumą gėrė iš to apkvaišimo. Ir iš tikrųjų, tada atvežtieji baisių įspūdį darė net mums, daug vargo mačiusiems ir užgrūdintiems. O ne vienas toks transportas atėjo!

Arba vėl: 1943 metų pavasarį atvežė vieną rusų kalinių transportą. Dabar neatsimenu gerai, iš kokio lagerio buvo jie išvežti, bet rodos, kad iš Neugameno (netoli Hamburgo). Ano lagerio vadovybė numatė, kad kelionė į Dachau truks tik tris dienas, todėl tik trims dienoms ir maisto kiekvienam teišdavė. Žmonės, išbadėję, gavę maisto davinį, suvalgė jį iš karto. Kelionė gi užtruko ne tris, o šešias dienas. Pusgyviai žmonės mirė iš bado. Atvežus į Dachau, paaiškėjo, kad kelionės metu išbadėję ir išalkę

žmonės suvalgė du savo mirusius draugus. Stovyklon atvežti jų kaulai, viduriai ir nuo flegmonos apipuvusi koja, kurios jau nė badaujantis negalėjo valgyti. Tai baisūs dalykai, bet jie – tikri faktai. Tūkstančiai žmonių tai žino ir savo akimis tuos suvalgytųjų griaučius yra matę.

Nenuostabu, kad visi tų transportų bijojo. Kiekvienas stengėsi kaip įmanydamas jų išsisaugoti. Deja, nelengva tai buvo. Į juos visu griežtumu rinkdavo žmones, ypač nederbančius (darbo visiems jau nebeužteko, nes stovykloje buvo per 32.000 žmonių). Taip ir mūsų broliams lietuviams dažnai tekdavo palikti Dachau stovyklą, kur jau spėdavo susipažinti su vietos sąlygomis, o jie būdavo išvežami į baisią nežinią.

1944 metų rugpjūčio mėnesį į Dachau stovyklą atvežė didelį būrį latvių, estų ir lietuvių. Tuoj pat su ponu Erdmonu Simonaičiu nuėjome aikštėn, kur vienam kampe buvo suvaryti ir sargybos saugomi naujai atvežtieji. Iš tolo bevaikščiodami, balsiai tarp savęs kalbėdami lietuviškai, užklausėme poros vyrų, iš kur ir kiek čia atvežta lietuvių. Neilgai trukus pavyko man per turimas pažintis įlįsti į "Zugang" bloką, kur jie buvo nusiųsti. Išsikalbėjome. Sužinojau, kad tai buvo iš vienos netoli Rygos buvusios koncentracijos stovyklos evakuotieji kaliniai. Lietuvių čia buvo per 40. (bus daugiau)

A.†A.

**Tėv. Jurgis
Gailiušis, OFM**

(atkelta iš 3 psl.)

pačiais metais sugrįžo į Ameriką, nes buvo paskirtas Kennebunkporto vienuolyno viršininku. Taip ir prasidėjo jo didelių darbų vilkstinė. Suorganizavo Kennebunkporto vienuolyne berniukų vasaros stovyklą, kuri gyvavo 18 metų. Įkūrė vasarvietę, kur daug Rytų pakraščio lietuvių vasarojo. Ji tebėgyvuoja ir dabar. Toronte įkūrė pranciškonų vienuolyną ir Prisikėlimo parapiją. 1953 m. Kennebunkporto vienuolyne įkūrė Šv. Antano berniukų gimnaziją, su pastatu mokyklai ir su bendrabučio patalpomis. Gimnazija veikė 13 metų, išleido 7 laidas.

Vienas iš gražiausių jo statybos darbų yra vienuolyno koplyčia. Jos architektas yra A. Kulpavičius, dailininkas – V. K. Jonynas. Koplyčia yra vienuolyno papuošalas, patraukli, meniška. Per metus ją aplanko tūkstančiai turistų ir maldininkų.

Tėv. J. Gailiušio iniciatyva buvo įkurta Brooklyno vienuolyne Adomo Galdiko vardo galerija, kur sutelkta daug lietuvių dailininkų darbų. Jam teko įkurti ir Rochester,

NY, ir St. Petersburgo, FL, kanoniškus vienuolynus. O Middle Village, NY, Šv. Jono katalikiškose kapinėse parūpino pranciškonams privatų sklypą, kur iki šiandien jau palaidoti 25 pranciškonai. Tėv. Jurgis yra išbuvęs (su pertraukomis) apie 25 metus pranciškonų provincijolu; iš pradžių vienuolija vadinosi kustodija, vėliau – vikariatas, ir pagaliau – viceprovincija. Todėl ir vyriausio viršininko titulas keisdavosi – buvo ir kustodas, ir provincijolas. Nebūdamas provincijolu, daugelį trimečių buvo provincijolo patarėju. Paskutinius gal dešimtį metų buvo suvenyrų krautuvėlės vedėju.

Paskutinius kelerius metus Tėv. Jurgio sveikata silpo. Mirė nuvežtas į ligoninę rugpjūčio 29 d., sulaukęs 90 metų amžiaus. Rugpjūčio 30 d., penktadienio vakare pranciškonų koplyčioje Kennebunkporte buvo aukotos laidotuvių mišios ir sukalbėtos kitos maldos. Karstas buvo atidarytas. Dalyvavo apie 50 žmonių. Rugpjūčio 31 d., šeštadienio vakare, įvyko viešas atsisveikinimas su velioniu *Fibber Memorial Chapel*. Rugsėjo 3 d. 9:30 val. ryte pranciškonų koplyčioje Brooklyne buvo aukotos mišios. Koncelebravo vysk. P. A. Baltakis, OFM, ir trys pranciškonai: Tėv. P. Bariūs, Tėv. Pr. Giedgaudas ir Tėv. A. Dobrovolskas. Dalyvavo apie 20 pranciškonų bendradarbių ir bičiulių. Po mišių visi išskubėjo į kapines. Kadangi buvo *Memorial Day* savaitgalis, tai velionio karstas tik rugsėjo 3d. buvo atvežtas tiesiai į Šv. Jono kapines Middle Village, NY, ir palaidotas pranciškonų sklypelyje. Laidojimo ceremonijas atliko Tėv. Pr. Giedgaudas, OFM. Po laidotuvių visiems dalyviams Brooklyno vienuolyne vyko pusryčiai.

Amžiną atilsį Tėv. Jurgiui Gailiušiui!

a.ž.

Liepos 31-ąją Kretingoje pristatytas ką tik baigtas kurti analogų Lietuvoje ir kaimyninėse šalyse neturintis astronominis kalendorius su saulės laikrodžiu. Medžio drožėjai, žinomi tautodailininkai dvejus metus iš eilės rinkosi į Kretingą, kur drožė iš ąžuolo, tašė akmenis trylikai skulptūrų. Jos astronominiame kalendoriuje žymi Kalėdų, Joninių, Žolinių, vėlinių ir kitas šventes, lygiadienius. Be to, iš akmens buvo sukurtos skulptūros Mindaugo karūnavimo dienai ir Žalgirio mūšiui paminėti. Visus elementus tarpusavyje jungia šešių metrų aukščio centrinis astronominio kalendoriaus stulpas. Kretingos muziejaus direktorė Vida Kanapkienė spaudos konferencijoje sakė, kad statant astronominį kalendorių buvo sunaudota 15 kubinių metrų ąžuolo medienos, 64 kubiniai metrai akmenų, šiek tiek mažiau skaldos. Projekto sąmatinė vertė siekia apie 72 tūkst. litų. Astronominis kalendorius užima maždaug 0,5 hektaro plotą. Astronominiu kalendoriumi pagal Saulės metamą šešėlių galima nustatyti laiką ir tam tikrų švenčių metą. Atsižvelgiant į Lietuvos geografinę padėtį, per langelį centriniame stulpe saulės spindulys ant atžymų švenčių take krenta lygiai 12 valandą 45 minutes. Kai kurių skulptūrų detales galima išjudinti, o nemažo lankytojų dėmesio turėtų sulaukti Adventą žymintis stulpas. Jame specialiai išdrožta skylė, simbolizuojanti rudens ir žiemos pasisveikinimą. Per ją ir žmonės vienas kitam galės paduoti ranką bei susitaisyti, jei buvo apsiopykę. Šiuo projektu siekiama gaivinti ir propaguoti protėvių tradicijas, jų išmintį ir filosofiją. Tikimasi, jog, įgyvendinus projektą, pagyvės parko kraštovaizdis, atsiras naujas turistų traukos centras. Šio projekto autorė yra architektė Rita Gorodeckienė.

Elta

Kauno valdžia spalio 25 d. planuoja atidaryti daugiau kaip 10 metų tiesą M. K. Čiurlionio tiltą per Nemuną. Pasak Kauno vicemero Arvydo Garbaravičiaus, šiais metais atlikta statybos darbų už 12 mln. litų. Iš viso į šio objekto statybą investuota apie 70 mln. litų. M. K. Čiurlionio tiltu bus nukreiptas intensyvus automobilių srautas per Nemuną nuo jau nusidėvėjusio ir avarinės būklės Aleksoto tilto, taip pat naujasis tiltas sumažins automobilių spūstis miesto senamiestyje. M.K. Čiurlionio tiltas pagal planus turėjo būti nutiestas dar 1995 m., tačiau dėl lėšų trūkumo darbais kelerius metus buvo sustoję.

BNS

Rugsėjo 5 d. Susisiekimo ministerija, VĮ Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija ir Japonijos tarptautinio bendradarbiavimo agentūra JICA pasirašė susitikimo protokolą dėl Klaipėdos uosto plėtros studijos. Pasak Susisiekimo ministerijos sekretorės Liudmilos Lomakinės, pagrindiniai jos tikslai: išanalizuoti mūsų uosto vaidmenį Lietuvos regioninės ir nacionalinės ekonomikos plėtroje, parengti uosto generalinį planą iki 2025 m., taip pat trumpalaikį uosto planą iki 2015 m. bei jo pagrindinių projektų ekonominio pagrįstumo analizę. Tikimasi, jog japonams padedant pavyks modernizuoti Klaipėdos uostą ir jis galės sėkmingai konkuruoti su kaimyninių valstybių uostais. Pasak L. Lomakinės, Japonijos techninės pagalbos parama Lietuvai bus suteikta neatlyginamai, mūsų šaliai galbūt kainuos telefonai, patalpos ekspertams ir kita. Tikimasi, jog Japonijos specialistai, po 3 mėnesių pradėsiantys dirbti Klaipėdoje, baigs studiją per 16 mėnesių.

Lietuvos žinios

Lietuvos gyventojai švietimu pradėjo pasitikėti labiau nei žiniasklaida ir Bažnyčia. Visuomenės nuomonės ir rinkos tyrimų centro "Vilmorus" rugsėjo 5-8 d. surengtos apklausos duomenimis, 61,2% gyventojų pasitiki žiniasklaida, o švietimu pasitiki 61% apklaustųjų. Pasitikėjimas švietimu nuo liepos vidurio išaugo 3,2%, tuo tarpu žiniasklaida šiek tiek sumažėjo. Be to,

žiniasklaida nepasitikima labiau – šia institucija nepasitiki 9,8% apklaustųjų, o švietimu – tik 8%. Bažnyčia pasitiki 59% apklaustųjų, nepasitiki – 10,8%. Prezidentu bei kariuomene pasitiki 52,4% žmonių, o nepasitiki atitinkamai 21% bei 19,1% Toliau rikiuojasi sveikatos apsauga, kuria pasitiki 44%, "Sodra" (43,9%), savi-valdybės (31,9%), policija (29,8%), bankai (28,3%), teismai (19,5%), Vyriausybė (20,1%). Mažiausiai Lietuvos gyventojai pasitiki Seimu (9,8%) bei partijomis (5,3%).

BNS

Rugsėjo 4 d. Vyriausybės posėdyje patvirtinta įvaikinimo apskaitos Lietuvos Respublikoje tvarka. Pagal ją užsienio lietuviams bus teikiama pirmenybė įsivaikinti Lietuvos vaikus, o kitataučiams užsieniečiams gali tekti palaukti ilgiau. Š. m. rugpjūčio 15 d. įvaikinimo tarnybos tvarkomoje galimų įvaikinti vaikų apskaitoje buvo įrašyti 484 vaikai. Lietuvos Respublikos piliečiai iki rugp. 15-osios įvaikino 72 vaikus, o iš jų 32 vaikus įvaikino vieno iš vaiko tėvų sutuoktinis. Užsienio valstybių piliečiai įvaikino 41 vaiką. Tvarkoje įtvirtinta nuostata, kad įvaikinimo tarnyba informuoja užsieniečius apie galimą įvaikinti vaiką, atsižvelgiant į vaiko auklėjimo paveldimumą, etninę kilmę, religinę ir kultūrinę priklausomybę ir gimtąją kalbą. Taip pat bus atsižvelgiama į tai, ar valstybė, į kurią išvežamas vaikas, atitinka 1993 m. Hagos konvencijos dėl vaikų apsaugos ir bendradarbiavimo tarptautinio įvaikinimo srityje reikalavimus.

Elta

Tarptautinėje Amerikos mokykloje Vilniuje nuo šiol gali studijuoti ir lietuviai. Vyriausybė patvirtino Lietuvos ir JAV vyriausybės susitarimą dėl Tarptautinės Amerikos mokyklos Vilniuje teisinio pagrindimo. Iki šiol mokykloje pradinį, pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą galėjo gauti Lietuvoje gyvenančių JAV piliečių vaikai. Tarptautinė Amerikos mokykla buvo įkurta 1993 m. 2000-2001 mokslo metais mokykloje mokėsi apie 90 mokinių. Mokslas čia yra mokamas.

BNS

Išvyka pas Tėvus Pranciškonus

Janina MILIAUSKIENĖ

Rugsėjo 6 d. Šv. Kazimiero lietuvių parapijos kleb. kun. Ričardas Jakubauskas suorganizavo išvyką pas Tėvus Pranciškonus, Kennebunkport, Maine.

Buvo gražus, šiltas saulėtas rytas. Susirinkome parapijos automobilių pastatymo aikštelėje. Netrukus atvažiavo didžiulis "Gokey-Quinn" bendrovės autobusas, kurio užpildyti neįstengėme. Na, ir 9:15 val. ryto pajudėjome puikiais greitkeliais, lydimi Naujosios Anglijos žavingos gamtos. Netrukus kleb. kun. R. Jakubauskas aprūpino puikia vaizdajuoste "Pope Paul II", kurios ne-

spėjome užbaigti žiūrėti, nes autobusas įsuko į Tėvų Pranciškonų sodybos vartus, ir mus pasitiko iliuminuota Liurdo Motinėle Marija, tarsi laukianti rankes susiėmusi koplytėlėje.

12 val. mūsų vadovas klebonas aukojo šv. Mišias. Autobusas sustojo prie Šv. Antano namų. Pasitiko tėvas Andrius, po šv. Mišių mus pasveikino, tarė žodelį ir trumpai supažindino su vienuolyno istorija.

Laisvalaikis – iki 2 val. Kaip neaplankyti čia pat banguojantį Atlantą su ošiančiomis bangomis? Trys moterys nuėjome jį "pasveikinti" ir pagyventi tais gražiais praeities prisiminimais; juk per daugelį metų jo vandeniui stiprinome kūną, gaivinome sielą, tai stebuklinga Kūrėjo ranka leido žmogui gėrėtis ir kaip gera būti prie jo. Atrodė, kad ir laikrodžio rodyklė sukosi greičiau, negu kasdieninio gyvenimo eilinę dieną. Turėjome grįžti atgal į Tėvų Pranciškonų sodybą. Kūnas kaip ir troško būti pamaitintas. Mūsų didžiulis autobusas sunkiai riedėjo Kennebunkport miestelio turistais užkimštomis gatvėmis. Pietus valgėme šauniame "Boatyard" restorane, iš kurio vieni pėsti grįžome atgal į vienuolyno sodybą, susėdome ant prie Liurdo Motinėlės Marijos esančių suolų, ir dėjome prie Jos kojų savo maldavimus, rūpesčius, negalias... prašydami pagalbos. Kiti lankė patogiai po stogeliu, kaip koplytėlė, amžinos atminties Tėvo Kęstučio Butkaus iniciatyva įruoštas stacijas. Pasigedome a. a. Tėvo Bernardino, kurio dėka visa vienuolyno sodyba skėsdavo įvairiausių margaspalvių gėlių žydėjime per visą vasarą, žiedų, kurių grožį neįmanoma išsakyti nei aprašyti.

Na, žinoma būtų "nuodėmė", jeigu moterys neaplankytų miestelyje įvairių parduotuvių. Pravažiavome ir dabartinio JAV prezidento tėvų George ir Barbara Bush puikią rezidenciją.

Pagaliau 6:30 val. vakaro, pilni nuostabių išpūdžių ir prisiminimų palikome Tėvų Pranciškonų gražią sodybą, vienuolyną, svečių namus, kuriuose daugelį metų ilsejosi šeimos, organizacijos su kultūrinėmis savaitėmis ir savaitgaliais, ypač Naujosios Anglijos Trakų rinktinės šauliai. Kapelionas Tėv. Rafaelis Šakalys savo tėviška globa mumis rūpindavosi. Šio straipsnelio autorei ir šį kartą teko susitikti su juo, pasikalbėti, ir prisiminti tą gražią praeitį...

Važiudami į namus, žiūrėjome vaizdajuostę "Mother Theresa". Tai vargšų globėja, užtarėja, gelbėtoja, kuriai nerūpėjo garbė, medaliai, ordinaai, kuriais būtų apdovanota, kurių daugelis taip trokšta, bet Motinos Terešės tikslas – vargšų gerovė. Nespėjome užbaigti visos šios gražios vaizdajuostės. Pasijutome, kad mūsų autobusas jau suka į Šv. Kazimiero parapijos automobilių aikštelę. Ačiū klebonui kun. R. Jakubauskui už gerą iškylą.

Kryžiaus keliai-stacijos, skirtos žuvusiems dėl Lietuvos laisvės

Silver Bell Baking Co.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA

Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai,
šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai.*Dalia Radžiūnas,*
43-04 Junction Blvd.,
Corona, Queens, NY 11368.
Tel.: (718) 779-5156**SHALINS****FUNERAL HOME, Inc.**84-02 Jamaica Ave.,
Woodhaven, NY 11421*Suteikia garbingas laidotuves
Koplyčios parūpinamos
visose miesto dalyse**Kreipkitės:**(718) 296 - 2244**Kviečiame paremti TAUTOS FONDA
savo darbu ir aukomis.**Remdami TAUTOS FONDA remiate Lietuvos švietimą
ir demokratijos įtvirtinimą Lietuvoje.***TAUTOS FONDAS****LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.***Aukas siusti:*351 Highland Blvd. tel/fax: (718)277-0682
Brooklyn, NY 11207-1910 el.paštas:TAUTFD@aol.com**Atlantic Express corp.****800-774-SEND 1-888-205-8851****Garantuotas, greitas ir saugus siuntinių
pristatymas nuo DURŲ iki DURŲ***Siuntiniai pasiekis gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų***LIETUVA, LATVIJA, BALTARUSIJA, RUSIJA****PICK UP SCHEDULE FOR OCTOBER AND NOVEMBER**

Oct. 8	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Oct. 10	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Oct. 12	Brooklyn, NY	12-1 pm
Oct. 13	Philadelphia, PA	1-2 pm
	(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)	
	Baltimore, MD	4-5 pm
Oct. 15	Putnam CT	1-3 pm
Oct. 22	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Oct. 24	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Oct. 26	Brooklyn, NY	12-1 pm
Nov. 5	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Nov. 7	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Nov. 9	Brooklyn, NY	12-1 pm
Nov. 10	Philadelphia, PA	1-2 pm
	(at St. Andrew Lithuanian Church 1913 Wallace St.)	
	Baltimore, MD	4-5 pm
Nov. 12	Putnam CT	1-3 pm
Nov. 19	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm
Nov. 21	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
Nov. 23	Brooklyn, NY	12-1 pm

**For more information please call
1-888-205-8851/1 or 1-888-615-2148****Žiniasklaidos
šiukšlės**

Paskutiniuoju metu tiek milijoninio tiražo dienraščiuose, tiek televizijos ekranuose matome vien nusikaltimus, gaisrus, katastrofas, žmogų-dystes, susišaudymus, vaikų pagrobimus. Pertraukų metu triukšmingos reklamos skatina pirkti automobilius, namus, maisto gaminius bei drabužius.

Kiekvienais metais, mokslo metams pasibaigus, universitetuose ir gimnazijose vyksta gražios iškilmės, įteikiant diplomus ir pagerbiant prestižinių stipendijų gavėjus bei moksle

pasirūmėjusius studentus, tačiau didžioji žiniasklaida į visa tai nebekreipia jokio dėmesio.

Vienu metu, tiek dienraščių pirmuose puslapiuose, tiek televizijos žiniuose dominavo savo vaikus vonioje paskandinusi motina, o nusikaltėlių veidus matome kasdieną. Politinėse žiniuose vyrauja arabų ir palestiniečių tarpusavio brutalūs užpuolimai ir teroras, nors, anot Senojo Įstatymo, jie yra bendros kilmės Semo vaikai ir palikuonys. Žinias stebintis jaunimas yra maitinamas nuodais. Tokia informacijos atranka perša nuomonę, jog vienintelis būdas pagarsėti ir pasirodyti televizijos ekranuose ar dienraščių pirmuosiuose puslapiuose - tai

įvykdyti nusikaltimą.

Dėl šios priežasties patartina riboti jaunimo laiką, skiriamą stebinti televizijos žinias. Auganti karta ieško herojų, kurių pavyzdžiu galėtų sekti ir pagarsėti, o žiniuose vyrauja tik nusikaltimai. Beveik graudu prisiminti prieš eilę metų stebėtas programas, kai jose buvo gausu premijos laureatų, grožio karalienių, o reklamose matydavome gražius veidus su paskata įsigyti drabužius, patogius automobilius bei namų apyvokos reikmenis. Saugokime jaunimą nuo televizijos "herojų" pavyzdžių. Žiniasklaidos žala teispėja mus, o tas žinojimas tepada mums apsaugoti.

Aurelija M. Balašaitienė

Skaitytojai rašo apie "Darbininką"

... "Darbininkas" nors ir sumažėjęs, bet savas ir labai laukiamas... Paramai 100 dol.

Jadvyga Vytuvienė, Woodhaven, NY

...Atgimęs "Darbininkas" patinka! Esu Amerikos lietuvė, a. a. mamytės dėka skaitau jį nuo jaunystės. Linkiu palaimos ir sėkmės. Paramai – 50 dol.

Helen Matulionis, Maspeth, NY

...Nors ir pasigendu savaitinio "Darbininko", bet džiaugiuosi, kad jis dar gyvas. Siunčiu jam paremti 50 dol.

Nijolė Bražėnaitė-Paronetto, MD, Sparkill, NY

...Enclosed donation of \$60 for 2002 "Darbininkas" Newsletter, a thoughtful successor to "Darbininkas" weekly.

Edward V. Zunar, Wollaston, MA

...Džiaugiuosi vėl gaudama "Darbininką". Linkiu Dievo palaimos visuose darbuose. Paramai – 50 dol.

Regina Taunys, Putnam, CT

...Su geriausiais linkėjimais... Paramai – 75 dol.

Stefa Dimas, DDS, Middle Village, NY

...Prašau ir toliau man siuntinėti "Darbininką". Gal prie progos parašytumėte apie įvairius atlaidus Lietuvoje? Patinka ir kun. Vyt. Pikturnos atsiminimai. Paramai – 50 dol. ir Kretingos valgyklai irgi 50 dol. Linkiu sveikatos, sėkmės ir ilgiausių metų!

Gloria Kyvytaitė O'Brien, Westwood, NJ

...Su malonumu perskaitau "Darbininko" laikraštėlį. Paramai – 50 dol.

Olga-Maria Wysocki, Parlin, NJ

...Prašau siųsti "Darbininką" ir toliau. Skaitėme jį mudu su vyru daugelį metų ir dabar, nors ir pasenę, mielai jo laukiame. Paramai – 50 dol. Sėkmės!

Aldona M. Buivydas, Sarasota, FL

Esu labai linksma, kad "Darbininkas" gyvuoja. Nesupratau lietuviško žodžio "pratęsti", ...atsiprašau. Siunčiu 50 dol.

Mary M. Zinke, Piscataway, NJ

...Malonu ir miela matyti sugrįžtantį "Darbininką"... Linkėdami sėkmės ir toliau gyvuoti, paramai - 50 dol.

Grazina ir Donatas Kisieliai, Upper Darby, PA

ADMINISTRACIJA PRANEŠA:

Čia skelbiame pavardes tų skaitytojų, kurie aukojo 2002 metų "Darbininko" prenumeratai, bet neatsiuntė laiško:

Po 200 dol.: Anelė ir Vacys Steponiai, Woodhaven, NY.

Po 100 dol.: Antanina Grajauskas, Cliffside Park, NJ.

Po 60 dol.: Salomėja Duoba, Chestnut Hill, MA.

Po 50 dol.: Al Navikauskas, Brookfield CT; Vcl. Kuzmickas, Cheshire, CT; Vitas Kazlauskas, Lemont, IL; Marija Melynys, Melleville, NY; Eleanor Aleliūnas, Pittsburgh, PA.

Po 45 dol.: J. Marcis, So. Amboy, NJ; Adelaide Marshall, Swan Lake, NY.

Po 40 dol.: Regina Mikaila, Largo, FL.

Po 30 dol.: Salomėja Spakauskas, E.Hartford, CT; Laimutė Tornau, Chicago, IL; Teodora Zailskas, Cicero, IL; Antanas ir Lilija Kulbis, Brocton, MA.

Po 25 dol.: L. Kapeckas, Hartford, CT; Vyt. Sabaliauskas, Colonia, NJ; Antanas Matulaitis, Richmond Hill, NY; Violeta Patrik, Soyasset, NY; Edw. Baranauskas, Vilnius, Lietuva.

Po 20 dol.: Elena Sudzinskas, Putnam, CT; A. Daunys, St. Pete, FL; Lily Moleris, Freehold, NJ; Marija Aksenavičienė, Lebanon, NJ.

Po 15 dol.: Ilja Moston, Jonesboro, GA.

Po 10 dol.: Birutė Gelazauskas, Hamden, CT.

Už visas aukas nuoširdžiai dėkojame.

Šie metai jau eina į pabaigą.

NUOŠIRDŽIAI PRAŠOME:

prisiųskite savo auką už 2002 metus.

Nežiūrint, kokio dydžio, svarbu, kad

parodytumėte, jog:

- remiate mūsų spaudą,

- įvertinate mūsų pastangas ir

- norite "Darbininką" gauti 2003 metais.

"DARBININKO" Administracija

Sausros nukamuotos Lietuvos ūkininkai šiemet su širdgėla prisimena pernykštį obuolių derlių.

V. Kapočiaus nuotr.

Spalio 27 d., sekmadienį, reikia laikrodį atsukti vieną valandą atgal.

Šv. Pranciškaus Asyžiečio šventė – spalio 4 d. Žiūr. vedamąjį straipsnį 3-čiame puslapyje.

Už a. a. Kristiną Raulinaitienę, 19-tų mirties metinių proga, mišios buvo aukotos pranciškonų koplyčioje Brooklyne rugsėjo 19 d. Užprašė sūnus Zigmąs Raulinaitis.

Už a. a. Joną-Jurgį Krivicką, 19-tų mirties metinių proga, mišios buvo aukotos pranciškonų koplyčioje Brooklyne š. m. rugsėjo 26 d. Užprašė žmona Konstancija ir duktė Silvija.

Už a. a. Andrių Dičmoną, pirmųjų mirties metinių proga, mišios buvo aukotos pranciškonų koplyčioje Brooklyne ir Kennebunkporte š. m. rugsėjo 28 d. Užprašė sesuo Albina Žumbakienė.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys yra klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 val. popiet iki 4:45 val. popiet. Išpažintį galima atlikti lietuvių arba anglų kalbomis.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos sekantis susirinkimas, įvyks **spalio 27 d.** tuojau po 11:30 lietuviškų mišių. Tą dieną bus pašventinta memorialinė lenta, kur surašytos pavardės tų žmonių, kurie iki šiol aukojo naujų vargonų įsigijimui.

Benediktas Janauskas, Rimanto ir Ados Janauskų sūnus, gimęs š. m. gegužės 27 d., buvo pakrikštytas rugsėjo 21 d. Linkime tėveliams Dievo palaimos, auklėjant sūnelį katalikiškoje dvasioje.

Maironio lituanistinėje mokykloje pamokos vyksta kiekvieną šeštadienį 10-1 v. popiet. CCD pastate. Dėl inform. skambinti A. Luškoševičiūtei tel.: (718) 849-6083.

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Spalio 13 d. – LKR Šalpos metiniai posėdžiai, Putnam, CT.

Spalio 14-18 d. – Lietuvių kunigų seimas ir metinės rekolekcijos, Putnam, CT.

Spalio 27 d. – Lietuvių Šv. Jurgio parapijos 100 metų jubiliejus, Philadelphia, PA.

Lapkričio 9-10 d. – Kanados LB 50-ties metų sukaktis, Toronto, ONT.

Lapkričio 10-15 d. – JAV vyskupų konferencijos posėdžiai, Washington, DC.

Gruodžio 7 d. – Stamford, CT, vysk. B. Loston 25 metų vyskupystės sukaktis.

Gruodžio 15 d. – dijak. Petro Šarkos, OFM, kunigystės šventimai Toronto, ONT.

A. a. Salomėjos Saliamonienės šviesiam prisiminimui Jadvyga ir Antanas Vytuviai aukojo "Darbininkui" paremti 50 dol.

Marija Remienė, JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros tarybos pirmininkė, JAV LB 16-tosios tarybos suvažiavimo metu, už nuopelnus buvo apdovanota Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžiumi. Žymenį įteikė Lietuvos ambasadorius Vygaudas Ušackas.

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos narių metinis susirinkimas įvyks sekmadienį, š. m. spalio 13 d. Švč. Mergelės Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų vienuolyne Putnam, CT. Registracija prasidės 1:30 val. popiet, susirinkimas – 2 val. popiet. Susirinkime bus pateikta praėjusių metų ataskaita, svarstomi ateities planai, renkami nauji direktoriai. Po susirinkimo įvyks naujos Direktorių Tarybos posėdis. Susirinkime dalyvaus vysk. P. A. Baltakis, OFM, LKRŠ Direktorių tarybos pirmininkas, ir svečias iš Lietuvos – Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

Kunigų rekolekcijos lietuviškai vyks š. m. spalio 14-18 d. Nekalto Pr. seserų vienuolyne Putnam, CT. Jas praves vysk. Eugenijus Bartulis, Šiaulių vyskupijos ordinaras.

Vytautas Abromaitis,

sulaukęs 74 metų amžiaus, po ilgos ir sunkios ligos mirė š. m. liepos 4 d. Gyveno dukters Vilijos ir žento Chris Wooten namuose No. Woodstock, CT, kur ir mirė. Velionis buvo imigravęs į Kanadą, vėliau – 1961 m. kaip specialistas į Ameriką, ir dirbo Pranciškonų spaustuvėje linotipininku iki 1972 m. Tada su šeima persikėlė į Putnamą, CT, ir dirbo Nekalto Prasidėjimo seselių vadovaujamoje spaustuvėje iki pat išėjimo į pensiją. Bet vis dar padėjo seselėms prižiūrėdamas sodybą. Labai mėgo gamtą ir visada stengėsi gražinti aplinką; iki mirties turėjo darželį, kuriame augino įvairias gėles.

Buvo palaidotas No. Woodstock kapinėse.

Nuliūdime liko duktė Vilija su žentu Chris, du anūkai: Harrison ir Nicholas Wooten; sūnus Šarūnas Abromaitis su žmona Susan, gyv. Westgrove, PA; Kanadoje liko du broliai: Karolis ir Eugenijus; taip pat dvi seserys: Vanda Jasinevičius ir Emilija Čepas, ir kiti artimieji.

Mišios už velionio sielą buvo aukotos pranciškonų vienuolyno koplyčioje Brooklyne, rugsėjo 30 d., kurias užprašė buvę bendradarbiai.

Amžiną atilsį duok Vytauto sielai, Viešpatie!

Kunigų Vienybės metinis seimas šiemet įvyks spalio 14-15 d. Nekalto prasidėjimo seserų vienuolyne Putnam, CT. Pradžią spalio 14 d., 3:30 val. popiet, pabaiga spalio 15 d. vidurdienio užkandžiais. Dalyvaus vyskupas Eugenijus Bartulis.

DARBININKAS

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207

Monthly Newsletter
Published by Franciscan Fathers
Editorial & Business Office
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail: darbininkas@hotmail.com

Redaguoja ir rankraščius savo nuožiūra taiso
REDAKCIJINĖ KOMISIJA.

Marijos Nekaltojo Prasidėjimo Seserų rėmėjų

SĄSKRYDIS

bus Putname, Connecticut, seselių vienuolyne, **sekmadienį, spalio 27 d.** Šio sąskrydžio Šv. Mišias laikys ir pamokslą sakys (11:00 v.r.) vienuolyno kapelionas kunigas Vytautas Gedvainis. Po pietų bus Naujosios Anglijos Rėmėjų posėdis ir savo išpuo džiaus pasidalins nesenais iš Lietuvos grįžusi Naujosios Anglijos rėmėjų pirmininkė Gita Kupčinskienė. Po to bus Mirusiųjų prisiminimas: kapinių lankymas bei paminklų šventinimas ir Mišparai už mirusiuosius vienuolyno koplyčioje. Visi kviečiami! Norint dalyvauti, nevėliau spalio 21 d. telefonu pranešti: (860) 958-7955.

Išleista Amerikos išeivijos dailininkės monografija

Kaune, Mykolo Žilinsko galerijoje, kauniečiams pristatyta žymios išeivijos dailininkės Janinos Monkutės-Marks monografija. Visą menininkės gyvenimą apibendrinančios knygos pristatyme dalyvavo ir pati 79 metų dailininkė. Išsamioje monografijoje, kuri iliustruota menininkės darbų reprodukcijomis, atsispindi svarbiausi jos gyvenimo ir kūrybos etapai. Gerai žinoma išeivijos dailininkė J. Monkutė-Marks knygoje atsiskleidžia ir kaip aktorė, mecenatė, parodų organizatorė, Chicagos aukštuomenės dama, muziejaus Kėdainiuose steigėja, aktyvi, nenuilstanti visuomenės veikėja. Dano Lapkaus sudarytoje knygoje apžvelgiama J. Monkutės-Marks biografija, kurią papildė jos darbų reprodukcijos, specialistų komentarai, pačios menininkės mintys. Monografiją išleido leidykla "Baltos lankos".

Su dailininkės spalvinga ir originalia kūryba jau spėjo susipažinti Lietuvos meno mylėtojai. Tapybos, grafikos, tekstilės darbai birželio mėnesį buvo eksponuojami M. Žilinsko dailės galerijoje.

Šis "Darbininko" Nr. 8 išsiunčiamas spalio 8 d.
Sekantis - Nr. 9 numatytas išsiųsti lapkričio 8 d.

AUKOS KRETINGOS PRAN- CIŠKONŲ "Rūpestėlių" val- gyklai:

Philomene Vilutis, Frankfort, IL, per kun. Vyta Memėną aukojo **2,000 dol.**

Antanas Januška, Milton, MA, aukojo **60 dol.**

Vytautas Gedliauskas, Ridge-wood, NY, aukojo **50 dol.**

Gloria Kyvytaitė-O'Brien, Westwood, NJ, aukojo **50 dol.**

Apreiškimo parapijos gegužinė įvyko rugsėjo 8 d. Tuojau po 10 val. lietuviškų mišių kun. Vytautas Volertas pašventino atnaujintą lietuvišką kryžių, perkeltą į naują vietą – prie bažnyčios tarp centrinių ir šoninių durų.

Gegužinė vyko parapijos apatinėje salėje ir automobilių pastatymo aikštelėje. Vyriausias šeimininkas salėje buvo Vytautas Čereška, kuris su moterų pagalba buvo prigaminęs įvairiausių valgių. Veikė baras, grojo DJ muzika. Vyko gausi loterija. Atsilankė netoli 150 žmonių. Parapijos taryba dėkoja visiems, prisidėjusiems prie šios gegužinės pasisekimo.

SKELBIMAI

Ieško kambario arba mažo buto rami viduramžė moteris, senai gyvenanti Amerikoje (dypukė), Skambinti: 718-386-5450.

Siūlomi geri darbai moterims vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitei. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai: (718) 894-1352.

Reikalingi vairuotojai, turintys Class A-CDL; tel: (718) 717-3444.

Dr. Kazio Martinkaus Pomirtinis stipendijų fondas

Biochemijos dr. a. a. Kazio Martinkaus (1953-1994 m.) prisiminimui 1985 m. jo tėvai, sesuo ir artimieji draugai įsteigė stipendijos fondą, kuriuo gali pasinaudoti visi lietuvių kilmės studentai, bėbaigia bakalauro arba siekiantys magistro ar daktarato laipsnių iš griežtųjų mokslų (biochemijos, chemijos, biologijos), ypač susijusių su vėžio tyrimu.

Šiais metais stipendijos paskirtos:

1. Antanui Sharkiui, Sydney, Australija, studijuojančiam odos vėžį (1,000.00 dol.).

2. Dainiui Didžbaliui, Philadelphia, Pensylvania, farmacijos studentui (1,000.00 dol.).

Norintys gauti daugiau informacijos ar prašymų formų, prašome rašyti: *Kristina Martinkutė, dr. Kazys Martinkus Memorial Scholarship Fund, 7120 S. Richmond, Chicago, IL 60629-3011, USA.*

Londonė atgaivinta vietos lietuvių Vienybės klubo veikla. Vienybės klubas sėkmingai veikė apie 50 metų, tačiau dėl lietuvių bendruomenės vadovų sugriuvusios vienybės, klubo veikla ketverius metus buvo nutrūkusi. Dabar Vienybės klubo veikla atgaivinta A. Vilčinsko pastangomis. Jo tėvas a.a. J. Vilčinskas daug metų buvo Vienybės klubo seniūnas. Vienybės klube vykdavo konfidencialios diskusijos ir klubo nariai privalėdavo diskusijų turinį išlaikyti paslapyje. Klubas susirinkimuose su atvykstančiais iš okupuotos Lietuvos asmenimis buvo dalijamasi objektyvia informacija. Joks žmogus į klubą negali būti priimtas, jei nors vienas narys pareiškia prieštaravimą. Išskyrus tai, kad padaugėjo klubo narių ir įvyko jau trys susirinkimai, visa kita informacija – konfidenciali.

Knygos - geriausia dovana

“Darbininko” administracija skelbia knygų išpardavimą, kuris tęsis visus 2002-uosius metus. Knygos yra išpraduodamos labai žemomis kainomis. Prašome visų skaitytojų pasinaudoti tuo išpardavimu, jei ne dabar, tai ateityje.

Lietuvių-anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Anglų-lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. ir 1 dol. persiuntimui. Dabar nupiginta kaina - 10 dol. su persiuntimu.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista

5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Nupiginta kaina - 15 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:

Darbininkas-Administr.

341 Highland Blvd.

Brooklyn, NY 11207

arba skambinant administracijai
tel.: 718-827-1351.

Laukiame Jūsų,
mieli skaitytojai, nuomonių,
patarimų ir pasiūlymų
naujamam “Darbininkui”:
tel.: 718-827-1351
fax: 718-827-2046
e-mail:
darbininkas@hotmail.com

NA

KUN. DR. A. PASKAUS
KNYGA

Šiais metais pasirodė nauja kun. Dr. Antano Paškaus knyga:

“Žvilgsnis į pasaulėžiūrinę aplinką, šventovę, save”.

Tarp kitų dalykų knygoje analizuojama asmens savivertė, jos iškraipos bei psichologiniai jų ištaisymo būdai. Knyga turi 294 psl. Kaina 8 dol., įskaitant persiuntimą.

Knyga gaunama: “Darbininko” administracijoje:

341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207, tel. (718) 827-1351.

SKELBIMAI

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės *Vila Maria, P.O. Box 155, Thompson, CT 06277.*

SOCIETY OF FRANCISCAN FATHERS OF GREENE, ME

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207-1999

RETURN SERVICE REQUESTED

Non-Profit Org.
U. S. Postage
PAID
BROOKLYN, N.Y.
Permit NO 5417

D3001

EXP. 12/31/01

MR. M. KARASKA

24 PAWNEE DR.

FREDERICKSBURG, VA

22401

